

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на
відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб'єктів
господарювання та про внесення змін до деяких постанов Кабінету
Міністрів України»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб'єктів господарювання та про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (далі – Проєкт постанови) розроблено з метою імплементації відповідних положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), створення правових механізмів реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон), а також для удосконалення встановленого правового регулювання з метою ефективного функціонування системи контролю й моніторингу державної допомоги.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Згідно зі статтею 267 (1) Угоди про асоціацію для виконання зобов'язань, зазначених у статтях 262–266 цієї Угоди, Україна, зокрема, має прийняти національне законодавство про державну допомогу.

Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію Сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) цієї Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

У статті 262 (3) (с) Угоди про асоціацію встановлено: може вважатися сумісним із належним виконанням цієї Угоди допомога для сприяння розвитку певної економічної діяльності або певних економічних сфер, якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін.

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається, зокрема, для такої цілі, як сприяння окремим видам господарської діяльності або окремих економічних сфер; частиною другою статті 6 Закону встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної

допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті.

У Європейському Союзі допустимість державної допомоги суб'єктам господарювання на відновлення платоспроможності та реструктуризацію визначається відповідно до Керівних принципів щодо державної допомоги для рятування та реструктуризації нефінансових підприємств, що перебувають у скрутному становищі (2014/С 249/01) (далі – Керівні принципи ЄС). У Керівних принципах ЄС Комісія ЄС визначає умови, за яких державна допомога для порятунку та реструктуризації нефінансових підприємств, що перебувають у скрутному становищі, може вважатися сумісною з внутрішнім ринком на підставі статті 107(3)(с) Договору про функціонування Європейського Союзу.

Чинні критерії оцінки допустимості державної допомоги на відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб'єктів господарювання, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2018 р. № 36, частково відповідають Керівним принципам ЄС.

У пункті 23 розділу 8 «Конкурентна політика» Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (*acquis* ЄС), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2026 р. № 438, передбачено прийняття постанови Кабінету Міністрів України про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб'єктів господарювання, спрямованої на повну імплементацію Керівних принципів ЄС.

У зв'язку із цим прийняття та реалізація положень Проекту постанови є одним із необхідних кроків для приведення законодавства України щодо державної допомоги у відповідність із *acquis* ЄС.

3. Основні положення проєкту акта

У Проєкті постанови пропонується визначити критерії оцінки допустимості державної допомоги на відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб'єктів господарювання, а саме:

- мету й форми державної допомоги;
- категорії отримувачів державної допомоги;
- максимальний розмір державної допомоги, яка може надаватися;
- умови та спосіб розрахунку сукупного розміру державної допомоги;
- витрати, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги.

4. Правові аспекти

Правовими підставами розроблення Проєкту постанови є:

Конституція України;

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-

членами, з іншої сторони;

Закон України «Про Антимонопольний комітет України»;

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»;

Керівні принципи щодо державної допомоги для рятування та реструктуризації нефінансових підприємств, що перебувають у скрутному становищі (2014/С 249/01);

пункт 23 розділу 8 «Конкурентна політика» Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (*acquis* ЄС), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2026 р. № 438.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Проєкту постанови не матиме впливу на надходження та витрати державного чи місцевих бюджетів України, а тому фінансово-економічні розрахунки не наводяться.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації та обговорення Проєкту постанови будуть проведені відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 84, ст. 2945).

Проєкт постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тобто не потребує надсилання на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проєкт постанови містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, зазначених у статтях 262–267 Угоди про асоціацію.

Водночас Проєкт постанови не містить положень, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи Проєкту постанови не проводитимуться.

8. Прогноз результатів

Прийняття Проєкту постанови дасть змогу вдосконалити на національному рівні підходи до оцінювання допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на відновлення платоспроможності та реструктуризацію, забезпечить імплементацію Керівних принципів ЄС та сприятиме дотриманню принципу правової визначеності при реалізації повноважень Антимонопольного комітету України під час оцінки допустимості державної допомоги.

Реалізація Проєкту постанови не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами; інші суспільні відносини.

Реалізація Проєкту постанови матиме позитивний вплив на інтереси заінтересованих сторін.

Інформація у формі таблиці за запропонованою формою щодо впливу на інтереси заінтересованих сторін надається в додатку до пояснювальної записки

Додаток: на 1 арк. в 1 прим.

Голова Антимонопольного
комітету України

Павло КИРИЛЕНКО

«__» _____ 2026 р.

Інформація про вплив реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
1. Суб'єкти господарювання (отримувачі державної допомоги). 2. Надавачі державної допомоги.	Позитивний. Удосконалення нормативно-правової бази при здійсненні оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на відновлення платоспроможності та реструктуризацію.	Запровадження на національному рівні чітких підходів до оцінювання державної допомоги суб'єктам господарювання на відновлення платоспроможності та реструктуризацію, забезпечення належної імплементації відповідних положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та забезпечення дотримання принципу правової визначеності під час реалізації повноважень Антимонопольного комітету України при оцінці допустимості державної допомоги для конкуренції.